

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Rajonizace zemědělství v Česku od roku 1871 (od Karla Kořistky) do současnosti a přehled vývoje osevů hlavních skupin zemědělských plodin podle rajonizací

Autor: Jaroslav Vaníček

Vedoucí práce: doc. RNDr. Leoš Jeleček, CSc.

Předložená bakalářská práce si klade za cíle podat ucelený základní přehled a znázornění celého vývoje regionalizace zemědělství v Česku v období 1871 – 1996 a popsat proměny osevní struktury na orné půdě u šesti skupin plodin podle zvolených odlišných rajonizací. Autor zvolil historickogeografický přístup bádání. Ten je důležitý pro pochopení dnešní krajiny a procesů, které v ní probíhají.

Práce má celkově 69 stran, z toho 30 stran textu. Přílohy tvoří z velké části vlastní mapy, které zobrazují vývoj osevních ploch jednotlivých vybraných plodin mezi roky. Součástí příloh jsou také tabulky zobrazující vybrané charakteristiky či porovnání. V seznamu literatury je uvedeno 52 zdrojů, vzhledem k zaměření tématu většinou historických, českých, které jsou nestandardně rozdělené do „podkapitol“ – statistické prameny, knihy a články, internetové prameny a elektronické prameny.

Práce je členěna do kapitol, které na sebe navazují z pohledu časové kontinuity, avšak nejsou příliš dobře provázané.

Úvodní části práce se věnují vytýčení cílů, metodice a zdrojům dat. Autor si stanovil 3 hlavní cíle a několik výzkumných otázek. V kapitole metodika se autor zabývá dostupností dat, jejich úpravou, aby bylo možné porovnání osevní struktury dle rajonizačních vymezení mezi jednotlivými lety, a hlavními zdroji dat. V úvodní části práce však postrádám vysvětlení pojmů, které se prolínají celou prací a jejich vymezení, rozdílnost (přirozená zemědělská krajina, zemědělská výrobní oblast).

Navazující, čtvrtá, kapitola se věnuje problematice přirozených zemědělských krajín (PZK) a zemědělských výrobních oblastí (ZVO) a jejich vývoji mezi roky 1871 a 1996. Jsou zde popsány a také porovnány změny v jejich vymezení v jednotlivých letech.

V kapitole 5 se autor zabývá vývojem osevních ploch vybraných plodin. Jedná se o velmi krátkou kapitolu (4 strany textu), která shrnuje výsledky autorova výzkumu dle tabulek a map uvedených v přílohách práce či přímo v textu.

Závěr nepříliš dobře vystihuje poznatky práce. Postrádám v něm návrat k cílům práce a také k jednotlivým výzkumným otázkám stanoveným v úvodu. Poslední částí práce jsou náměty pro další výzkum v magisterské práci, kde však chybí hlavní myšlenka, dilema.

Největší slabinou předložené práce je však její jazyková úroveň. V práci je velké množství gramatických chyb, autor často používá archaismy a jazyk přizpůsobuje zdrojům, s kterými v určitý moment pracoval (výrazy *intensita*, *extensita*, *universita*, *kterézto*, atd.). V práci se vyskytuje také velké množství překlepů. Chybné psaní čárek vede k tomu, že věty často postrádají smysl.

Připomínky mám také ke grafické úrovni textu. Nadpisy kapitol či podkapitol jsou menší než titulky u tabulek (např. str. 28, str. 33, atd.), což snižuje přehlednost textu. Kontinuitu textu narušuje množství celostránkových tabulek a obrázků, které, podle mého názoru patří spíše do příloh (např. str. 18, str. 24, str. 25, str. 26., str. 27, atd.).

Autor v textu špatně používá nepřímé citace, které ve většině případů odděluje tečkami nebo čárkami, a to i uprostřed věty (např. str. 8, str. 10, str. 29, atd.). V textu se často vyskytují spojení Brdlík a kol. (str. 30), dle Brdlíka (str. 32), výsledek Dr.

Brdlíka (str. 32), atd., a to vše bez uvedení roku, který by odkazoval na příslušnou publikaci v seznamu zdrojů.

V práci se také objevují zdroje, které nejsou v seznamu citovány vůbec (např. „V této souvislosti Krzymowski sledoval...“ (str. 31), „Tuto metodu poprvé použil Waterstradt a po něm Sagawe v práci.“ (str. 31)). Zároveň by se v bakalářských pracích neměla jako jeden ze zdrojů objevit česká verze internetové encyklopedie Wikipedia.

Problémem práce je také používání zkratk. Autor je používá i v názvech kapitol i v seznamu literatury (např. str. 13, str. 19, str. 39, atd.). Doporučila bych také některé zkratky sjednotit (autor používá MZE, Mze, MZe pro Ministerstvo zemědělství ČR).

V práci je také používána nestejná terminologie (rajonizace x regionalizace, technické x průmyslové plodiny, cukrová řepa x cukrovka, atd.).

Otázky:

1) V kapitole 3.2 (str. 12) uvádíte, že „pro období 1885 – 1930 došlo k vytvoření pěti intervalů, které byly rozděleny podle přednastavených pravidel v programu ArcMap, a to funkce Nature Break.“

Proč jste si vybral právě toto rozdělení? Vychází stupnice (mezní hodnoty intervalů) ze statistického rozložení daného jevu?

2) V návaznosti na kapitolu 7 „Náměty pro další výzkum v magisterské práci“ (str. 47) se nabízí otázka, kam byste chtěl směřovat svůj další výzkum? Jaké by byly hlavní otázky či hypotézy? Čím byste obohatil svoji magisterskou práci oproti této předložené práci?

I přes uvedené nedostatky, předložená práce do jisté míry splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Proto ji doporučuji přijmout k obhajobě.

V Praze 9. 6. 2014

Veronika Eretová